

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

навчання, що надає можливість вивчати реальні випадки професійної діяльності бібліотекаря та архівіста, чи інформаційного фахівця, що зустрічаються у їх професійній діяльності та мати можливість отримати уявлення про алгоритм дій фахівця у тій, чи іншій практичній діяльності.

Зазначимо, що російсько-українська війна також внесла свої корективи у освітнянський процес нашої держави: відсутність електрики, опалення, багатофункціональних електронних пристроїв унеможливають впровадження одних технологій, але продукують нові технології, що народжені війною.

Відтак, інтерактивні технології, заплановані та успішно впроваджені у навчальний процес закладів вищої освіти Європи і України можуть і повинні бути задіяні у навчальних програмах освітніх компонент будь яких спеціальностей галузей економіки.

Література

1. N. Bachynska, T. Novalska, V. Kuchnarov, V. Kasian, H. Salata, Larysa Grinberg. Information Technologies in Higher Education Institutions: Experience of Leading Countries of the World. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. VOL. 21 No. 4, April 2021, pp. 47-51. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202104/20210407.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

2. R. Zozuliak-Sluchykh, N. Tytova, O. Kozliuk, H. Salata, N. Ridei, S. Yashnyk, and S. Litvinchuk. Information Technology In The Management Of Students' Activities While Studying. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL. 21 No. 2, February 2021. PP. 14-20 IJCSNS: URL http://paper.ijcsns.org/07_book/202102/20210203.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

3. Svitlana P. Grytsenko, Alla N. Goncharenko, Nataliia M. Diatlenko, Halyna V. Salata, Nadiia A. Bachynska. Discussion Imperatives and Interactive Learning Technologies in University Education Institutions of Ukraine: Basic Approaches and Application of European Experience. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. MAGNANIMITAS, Czech Republic. (February, 2021), 11/01/XVI. (Vol. 11, Issue 1, Special Issue XVI.) 155 p. PP. 78-83. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110116/papers/A_13.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

Фомічова Ольга, Україна

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ЗНАННЯМИ ЯК НАПРЯМОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Стійкий інноваційний розвиток є елементом забезпечення сучасної держави. У світі сьогодні майже немає країн, які б не хотіли зайняти провідні позиції на міжнародних ринках, використовуючи інноваційні технології та приділяючи увагу охороні навколишнього середовища. Екосвідомість можна

розглядати як відповідне ставлення до природи, що включає розуміння загроз, які виявляються через діяльність людини та можуть вплинути на базові умови її життя. Це також забезпечує готовність приймати рішення щодо зменшення цих загроз. Екологічні знання відображаються в поведінці людей, їхньому способі життя та реалізуються через заходи, спрямовані на покращення стану довкілля.

Здобуття, розвиток, передача та практичне застосування знань для задоволення потреб споживачів є перевагами аспектів, на які варто звертати увагу в освітніх установах. Управління знаннями прогресує ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності та стимулюванні росту організацій. Інтеграція концепції управління знаннями в освітній процес сприяє створенню системи, яка поєднує методи, підходи та технологічні засоби для вільного обміну й розвитку знань.

Основними завданнями управління знаннями є ефективне використання наявної інформації та стимулювання інновацій для створення нових продуктів, послуг і вдосконалення бізнес-процесів. Обмін знань виступає каталізатором інновацій, виробляючи їх доступними для широкого кола користувачів. Знання, орієнтовані на інноваційний розвиток, мають значно більший потенціал, ніж ті, що спрямовані лише на ефективність [1,с.2-3].

Освітні заклади мають приділяти особливу увагу процесам набуття, розвитку, передачі та застосування знань для вирішення потреб споживачів. Управління знаннями є ключовим чинником у забезпеченні конкурентоспроможності організацій та сприянні їхньому майбутньому розвитку. Інтеграція та вдосконалення цієї концепції в освітній сфері сприяють створенню технологій управління знаннями, що об'єднують методи, підходи та програмно-технологічні засоби для вільного доступу до знань та їхнього вдосконалення.

Основні цілі управління знаннями включають підвищення ефективності їх використання, стимулювання інновацій і створення нових продуктів, послуг чи бізнес-процесів. Процеси обміну знаннями гравцями мають важливу роль у генерації інновацій, пропускаючи їхню доступність для широкого кола користувачів. Інноваційно спрямовані знання мають вищу конкурентну цінність, ніж ті, які орієнтовані на досягнення ефективності [2,с.2-3].

Дослідження підтверджують, що ефективне управління та збереження знань потребує інтеграції різноманітних ресурсів, спрямованих на їх прийняття, передачу, створення та створення нових знань. Це також включає організацію мережевої взаємодії студентів, яка сприяє обміну ідеями, розширенню навичок та формуванню спільноти для спільного навчання та розвитку [3,с. 166-167].

Для ефективного управління та збереження знань виробництва є як технологічна інфраструктура, так і організаційні інструменти, такі як навчальні заходи, системи мотивації та оцінки праці, зустрічі, тести, стажування, практики, ділові ігри та конкурси. Університети можуть використовувати різноманітні стратегії управління знаннями, які адаптовані до сучасних потреб:

1. Стратегія управління знаннями як бізнес-стратегія. Вона орієнтована на організацію консультативної діяльності, зокрема освітніми центрами, що діють як бізнес-платформи. Прикладом такого виду діяльності є

консультаційний бізнес, який описує спеціалізовані організації, зокрема й освітні центри.

2. Стратегія, орієнтована на споживача. Ця стратегія зосереджена на забезпеченні студентів і співробітників університету необхідними знаннями для задоволення потреб клієнтів. Вона спрямована на розвиток компетенцій, розуміння вподобань клієнтів і створення умов для застосування знань у практичній діяльності.

3. Стратегія передачі (трансферту) знань та кращої практики. Вона базується на систематичних підходах до повторного дослідження знань та трансферу кращої практики з метою вдосконалення операцій, підвищення якості продукції та послуг.

4. Стратегія індивідуальної відповідальності за знання. Вона обґрунтовується наявністю персоналу, який має знання. Поважаємо, що його потрібно підтримувати та покладати відповідальність за ідентифікацію, підтримку та розширення своїх власних знань.

5. Стратегія управління інтелектуальними активами є важливою складовою частиною ефективного менеджменту сучасних компаній. Основна мета цієї стратегії – забезпечити оптимальне використання та захист інтелектуальних активів, які можуть значно сприяти підвищенню конкурентоспроможності та інноваційності організації. Інтелектуальні активи включають патенти, технології, знання, операційну та управлінську практику, а також з іншими учасниками ринку відносин, таких як навчальні заклади, дослідницькі організації та партнери за контрактами.

6. Стратегія інновацій та генерування знань. Ця стратегія акцентує увагу на інноваціях та створенні нових знань через організацію досліджень та стимулювання розвитку.

Основними складовими створення ефективної системи управління знаннями в університеті є кілька ключових процесів: накопичення знань, їх належне документування та максимальне використання, а також активне створення нових знань і поширення їх серед співробітників та студентів. Важливою є інтеграція цих знань у зовнішнє середовище через інформацію з іншими організаціями, сприяння розвитку нових ідей, їх поширення та актуалізація. Ключовим аспектом є постійне оновлення знань, щоб підвищити їх мобільність і різноплановість.

Для досягнення високої ефективності в управлінні знаннями в сучасних умовах важливо організувати процеси багатоканального здобуття знань, що включають як зовнішні джерела, так і результати спільних досліджень. Інструментами для цього служать такі елементи, як управління людським капіталом (кадровий потенціал), оптимізація технологічної та технічної інфраструктури (інформаційна база), а також формування корпоративної культури, що включає різноманітні методи комунікації та обміну знаннями.

Управління знаннями в університеті можна умовно поділити на три етапи.

Перший етап зосереджений на розвитку інтелектуального потенціалу. Це включає в себе навчання і перепідготовку фахівців, розширення обсягу знань,

підвищення їх якості, вдосконалення технологій роботи та мотивацію інтелектуальної праці. Також важливою складовою є стимулювання творчої активності.

На другий етап відбувається передача знань та матеріалізація їх шляхом набуття студентами компетенцій майбутньої спеціальності.

Третя стадія розцінюється як результат діяльності інтелектуального потенціалу університету та задоволення економіки кваліфікаційними конкурентоспроможними спеціалістами.

Отже, знання є унікальним ресурсом, який неможливо швидко відтворити, що забезпечує організації стійкі конкурентні переваги. Основним джерелом знань є навчальний процес. Таким чином, управління знаннями можна трактувати як безперервний процес навчання, який стимулює розвиток і є джерелом інтелектуальних ресурсів, які є частиною інноваційної діяльності. Охорона та ефективне управління знаннями сприяють підвищенню результативності навчальних процесів, а також сприяють створенню та впровадженню інтерактивних технологій.

Література

1. Вавжиняк Б. І. Управління знаннями - виклик майбутнього. URL: <http://www.management.com.ua/hrm/hrm016.html>
2. Стратегічне управління знаннями підприємства: монографія [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Л. П. Батенко та ін.]; за заг. А. П. Наливайка. К.: КНЕУ, 2014. 445 с.
3. Добровінська Я.В., Ситник Н.І. Розроблення системи управління знаннями на підприємстві: зб. тез I Міжнар. наук.-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи» (м. Київ, 23 квітня, 2020р.). С.166-167. URL: <http://surl.li/wbzyou>

ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА: АНДРАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	
Лі Мяо SWOT-АНАЛІЗ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ	78
Мотузенко О. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	82
Полєжаєв Ю. ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	85
Рожнова Т. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Ручкіна М. РОЛЬ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ М'ЯКИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS) ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	90
Рябовол Л. НОВЕЛИ ОСВІТНЬОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ	93
Салата Г. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ та УКРАЇНИ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ	96
Фомічова О. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ЗНАННЯМИ ЯК НАПРЯМОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	98
Секція 5	
Бортнік О. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ЗАХИСТУ ОСВІТНІХ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	102
Завалій (Попюк) Я. РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	105
Кузнецова Ю., Самсонова О., Чорна Г. ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	108
Масляк П. АГРЕСИВНА ГЕОГРАФІЯ	111
Новікова О., Панькова О. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ ТА ТРУДОВІЙ СФЕРІ: ПРОБЛЕМИ, МОЖЛИВОСТІ, ОРІЄНТИРИ НА ЄС	114
Черненко Н., Цзінъ Фанфей	117